ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΛΕ ΜΕΤΕΛ ΝΤ' ΟΥΒΙΛ (;—1656)

Ο ΤΕΤΡΑΠΕΡΑΤΟΣ ΧΩΡΙΑΤΗΣ

ΑΠΟΤΕ, ἕνας βασιληᾶς, οὔτε ἐγὼ δὲν ξέρω ποιᾶς χώρας, ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε στὴν ἐξοχή, μεταμφιεσμένος γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀναγνωρίση κανείς, συνάντησε ἕνα χωρικὸ ποὺ ἔσκαβε τὸ χωράφι του. Ὁ χωρικὸς αὐτὸς, ἦτανε πάνω ἀπὸ πενῆντα χρονῶν.

Ὅταν ὁ βασιληᾶς τὸν εἶδε ἔτσι, τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάη, ἄνθρωπε τῆς γῆς.

— Νὰ φυλάη καὶ σένα, ἄρχοντα τῆς γῆς, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ χωριάτης.

— Γιατὶ μὲ λὲς ἄρχοντα τῆς γῆς ; τὸν ρώτησε τότε ὁ βασιληᾶς. Μήπως μὲ γνωρίζεις ;

— Ὄχι, δὲν σὲ ξέρω, τοῦ εἶπε ὁ χωρικός. (Μὰ τὸν εἶχε ἀναγνωρίσει. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰ τοῦ τὸ δείξη, καταλαβαίνοντας πὼς ὁ βασιληᾶς θὰ εἶχε λόγους γιὰ νὰ γυρνάη μεταμφιεσμένος.) Σὲ εἶπα ὅμως ἄρχοντα τῆς γῆς, συνέχισε ὁ χωριάτης, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶνε ἄρχοντας τῆς γῆς. Μήπως ὁ Θεὸς δὲν ἔκανε τὴ γῆ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ;

— Ἔπεσε πολὺ χιόνι στὰ βουνά, εἶπε σὲ λίγο ὁ βασιληᾶς βλέποντας τὰ κάτασπρα μαλλιὰ τοῦ χωριάτη.

— Ἐ ! μὰ ἦτανε καιρὸς πειά! τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος.

Ὁ βασιληᾶς κατόλαβε πὼς εἶχε νὰ κάνη μ' ἕξυπνο ἄνθρωπο, καὶ τοῦ εἶπε :

— Δουλεύεις πολύ, βλέπω. Κι' ὅμως εἶσαι περασμένος στὰ χρόνια.

— Τί νὰ κάνω... Ἔχω νὰ θρέψω καὶ ἄλλους, μεγαλείτερους ἀπὸ μένα.

— Πόσα βγάζεις τὴ μέρα ;

— Ὀχτὼ σόλδια.

— Καὶ σοῦ φτάνουν γιὰ νὰ ζήσης ;

— Ἂν μπορῶ ἂς κάνω κι' ἀλλοιῶς, ψιθύρισε ὁ χωριάτης. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ξέρω εἶνε ὅτι τὰ λιγώτερα ἀπ' αὐτὰ ποὺ βγάζω μοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ φάω...

— Ἔχεις λοιπὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα ; ρώτησε ὁ βασιληᾶς.

— Νὰ σοῦ ἐξηγήσω τί συμβαίνει, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Θέλω δυὸ σόλδια γιὰ νὰ φᾶμε ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου. Ἄλλα δυὸ θέλω κᾶθε μέρα γιὰ νὰ ξεπληρώνω κάτι παληὰ χρέη μου, δυὸ ἀκόμα δανείζω καὶ τὰ δυὸ ποὺ μᾶς μένουν τὰ χαρίζω.

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω τί θέλεις νὰ πῆς.

— Ἄκουσέ με καὶ θὰ καταλάβης : Δυὸ σόλδια, καθὼς σοῦ εἶπα, θέλω γιὰ νὰ φᾶμε ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου. Ἄλλα δύο σόλδια θέλω γιὰ νὰ ξεπληρώσω κάτι παληὰ χρέη. Ἔχω δηλαδὴ τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου, ποὺ εἶνε πολὺ γέροι καὶ δὲν μποροῦν πειὰ νὰ ἐργασθοῦν. Πρέπει λοιπὸν νὰ τοὺς θρέψω ἐγώ, ὅπως μ' ἔθρεψαν κ' ἐκεῖνοι ὅταν ἤμουν μικρός. Τὰ χρήματα ποὺ ξοδεύω τώρα γι' αὐτούς, τοὺς τὰ χρωστάω. Τ' ἄλλα δυὸ ποὺ δανείζω, εἶνε ἐκεῖνα ποὺ ξοδεύω γιὰ τὰ παιδιά μου, τὰ ὁποῖα δὲν μποροῦν ἀκόμα νὰ ἐργασθοῦν. Παντρεύτηκα σὲ περασμένη ἡλικία βλέπεις, γι' αὐτὸ τὰ παιδιά μου εἶνε πολὺ μικρά. Ἐλπίζω ὅμως νὰ μοῦ ξεπληρώσουν τὸ χρέος τους ὅταν θὰ μεγαλώσουν καὶ δὲν θὰ μπορῶ πειὰ νὰ ἐργάζουμαι—ὅπως ἐγὼ ξεπληρώνω σήμερα τὸ χρέος μου ἀπέναντι τῶν γονιῶν μου. Ὅσο γιὰ τὰ ὑπόλοιπα δύο, ποὺ σοῦ εἶπα ὅτι τὰ χαρίζω, τὰ δίνω γιὰ τὸ φαΐ τῶν δύο θυγατέρων ποὺ εἶχε ἡ γυναῖκα μου ἀπὸ τὸν πρῶτο γάμο της... Αὐτὰ τὰ λεπτὰ δὲν θὰ τὰ πάρω ποτὲ πίσω... Τί μπορεῖς νὰ πάρης ἀπὸ δυὸ κορίτσια ; Ὅταν θὰ μεγαλώσουν, θὰ παντρευτοῦν, θὰ φτιάξουν δικό τους σπίτι καὶ θὰ μὲ λησμονήσουν ἐμένα... Αὐτὰ ἔχει ἡ ζωή. Θὰ μοῦ πῆς τώρα τί ἤθελα νὰ πάρω μιὰ γυναῖκα μὲ δυὸ κορίτσια... Ἔ ! ἀφοῦ τὴν ἀγαποῦσα, τί μποροῦσα νὰ κάνω !...

Ὁ βασιληᾶς εὕρισκε μεγάλη εὐχαρίστηση ἀκούοντας τὸν ἕξυπνο αὐτὸ καὶ καλόκαρδο χωριάτη νὰ μιλάη. Ἤτανε βέβαιος πὼς ἂν ἔψαχνε σ' ὅλη τὴν αὐλή του, δὲν θὰ βρίσκε ἄνθρωπο τόσο σοφὸ καὶ ἔξυπνο.

— Χάρηκα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία σου, φίλε μου, τοῦ εἶπε, μὰ σοῦ ἀπαγορεύω νὰ πῆς; σὲ ἄλλον αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες σήμερα, ἐκτὸς ἂν εἶμαι κ' ἐγὼ μπροστά... Κύτταξέ με καλὰ στὸ πρόσωπο— ἐξακολούθησε πλησιάζοντας τὸ πρόσωπό του κοντὰ στὸ χωριάτη—καὶ, ἂν δὲν τὸ δῆς μπροστά σου, νὰ μὴν ἐπαναλάβης σὲ κανένα αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες. Εἶδεμή—ἀλλοίμονο καὶ τριφαλλοίμονό σου !..

Ὁ χωριάτης τοῦ ἔδωσε τὴν ὑπόσχεσή του ὅτι δὲν θὰ ξαναπῆ σὲ κανένα τὴν ἱστορία ποὺ τοῦ διηγήθηκε, καὶ ὁ βασιληᾶς γύρισε στὴν πόλη, βέβαιος ὅτι ὁ χωρικὸς θὰ κρατοῦσε τὸ μυστικό.

***

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ βασιληᾶς μάζεψε ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς δασκάλους τῆς αὐλῆς του καὶ τοὺς εἶπε ὅτι γνώρισε ἕνα χωριάτη, τόσον ἔξυπνο, ποὺ μποροῦσε νὰ τοὺς βάλη ὅλους κάτω στὴ γνώση καὶ στὴ σοφία. Ὕστερα τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία ποὺ τοῦ εἶχε πῆ ὁ χωριάτης, χωρὶς βέβαια νὰ τοὺς ἐξηγήση τὴ σημασία της. Τοὺς εἶπε μονάχα πὼς ὁ χωριάτης αὐτὸς κέρδιζε ὀχτὼ σόλδια τὴν ἡμέρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δυὸ ξόδευε γιὰ νὰ φᾶνε αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του, δυὸ ἔδινε γιὰ νὰ ξεπληρώση ἕνα παληὸ χρέος του, ἄλλα δυὸ δάνειζε καὶ τὰ ὑπόλοιπα τὰ χάριζε. Τί ἐννοοῦσε μ' αὐτὸ ὁ χωριάτης ; Αὐτὸ ἀκριβῶς ζητοῦσε ὁ βασιληᾶς ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς διδασκάλους ποὺ τοὺς θαύμαζε ὅλος ὁ κόσμος γιὰ τὴ μεγάλη τους σοφία.

Τοὺς ἔδωσε λοιπὸν τρεῖς μέρες διορία γιὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσουν. Ἂν, μέσα σὲ τρεῖς μέρες, δὲν τοῦ ἔφερναν τὴν ἐξήγηση ποὺ περίμενε ἀπὸ αὐτούς, θὰ τοὺς ἔδιωχνε ἀπὸ τὴν αὐλή του ὡς ἀγράμματους καὶ ἄμυαλους !...

Φαντάζεσθε τώρα τὴν ταραχὴ καὶ τὴ σύγχιση τῶν σοφῶν καὶ τῶν δασκάλων !...

Τοῦ κάκου ἔσπαζαν τὸ κεφάλι τους νὰ βροῦνε τί ἤθελε νὰ πῆ ὁ χωριάτης ὅταν ἔλεγε πὼς ἄλλα χρήματα ἐπέστρεφε, ἄλλα δάνειζε κι' ἄλλα χάριζε. Ἔπεσαν ὅλοι σὲ βαθειὰ συλλογή, κατέβασαν κάτω ὅλους τοὺς τόμους ποὺ ἔκλειναν τὴ σοφία τῶν λαῶν καὶ τῶν αἰώνων—μὰ δὲν μπορούσανε νὰ βροῦνε τίποτα !.. Κόντευαν νὰ τρελλαθοῦν ἀπὸ τὴν ἀπελπισία τους ! Ἀκοῦς ἐκεῖ ! νὰ μὴν μποροῦν, αὐτοὶ οἱ σπουδαγμένοι νὰ καταλάβουν τὰ λόγια ἑνὸς ἀγράμματου χωριάτη !

Τέλος, ἀπεφάσισαν νὰ φήσουν τὴν ντροπὴ κατὰ μέρος, νὰ ψάξουν νὰ βροῦνε αὐτὸν τὸν χωριάτη καὶ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ τοὺς πῆ τὴ σημασία τῶν λόγων του, γιὰ νὰ τὴν ποῦνε κ' ἐκεῖνοι στὸ βασιληᾶ, καὶ νὰ μὴ χάσουν τὴ μεγάλη θέση καὶ τὸ μεγάλο μισθὸ ποὺ εἶχανε στὴν αὐλή.

***

Καί, πρῶτα-πρῶτα, φρόντισαν νὰ μάθουν κατὰ ποῦ εἶχε τραβήξει ὁ βασιληᾶς, τὴν ἡμέρα ποὺ γνωρίσθηκε μ' αὐτὸν τὸν ἀναθεματισμένον τὸ χωριάτη.

Ὅταν τὸ ἔμαθαν αὐτὸ, τράβηξαν πρὸς τὰ ἐκεῖ, ρωτῶντας ὅλους τοὺς χωριάτες ποὺ ἔβλεπαν μπροστά τους μήπως εἶχε κουβεντιάσει κανένας ἀπὸ αὐτοὺς μὲ τὸ βασιληᾶ.

Τέλος, βρήκανε ἐκεῖνον ποὺ ζητοῦσανε.

Ὁ ἕξυπνος χωριάτης δὲν τοὺς τὸ ἔκρυψε πὼς εἶχε πράγματι κουβεντιάσει μὲ τὸ βασιληᾶ. Μὰ ὅταν οἱ σοφοὶ τὸν ρώτησαν τί τοῦ εἶπε, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε νὰ τοὺς ἀπαντήση, λέγοντας πὼς ὁ βασιληᾶς τοῦ τὸ εἶχε ἀπαγορεύσει αὐτό. Τοῦ κάκου οἱ σοφοὶ τοῦ ἔταξαν ἕνα σωρὸ δῶρα καὶ ἀγαθά, ἂν θὰ τοὺς ἔλεγε τί ἐννοοῦσε μὲ κεῖνα τ' ἀκατανόητα λόγια τοῦ. Ὁ ἕξυπνος χωριάτης, δὲν τοὺς εἶπε τίποτα, ξέροντας ὅτι μόλις θὰ μάθαιναν ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσανε, θὰ λησμονοῦσανε ἀμέσως τὶς ὑποσχέσεις τους. Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο, ὁ ἕξυπνος χωριάτης !...

"Οταν τοὺς εἶδε νὰ φτάνουν μὲ τὰ νομίσματα...

Εἶδαν καὶ ἀπόειδαν οἱ σοφοί, κατάλαβαν ὅτι μὲ λόγια μοναχὰ καὶ μὲ ὑποσχέσεις δὲν θὰ κατάφεραν τὸ χωριάτη νὰ μιλήση. Γύρισαν λοιπὸν ἀμέσως στὴν πολιτεία, φορτώθηκαν μὲ χρυσᾶ νομίσματα καὶ κατόπιν πήγανε καὶ ξαναβρήκανε τὸ χωρικὸ μὲ γεμᾶτες τὶς τσέπες... Ὅταν ὁ χωριάτης τοὺς εἶδε νὰ φτάνουν μὲ τὰ νομίσματα, ὅταν εἶδε νὰ λάμπουν μπροστά του τὰ χρυσᾶ βασιλικὰ νομίσματα, λύθηκε ἀμέσως ὁ γλωσσοδέτης του καὶ ἐξήγησε στοὺς σοφοὺς καὶ στοὺς διδασκάλους τί ἐννοοῦσε μ' ἐκεῖνα τὰ λόγια ποὺ δὲν μπορούσανε νὰ τὰ κατα..άβουν... Τὸ χρυσάφι, βλέπετε, κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ μὴ λογαριάζη οὔτε τίς βασιλικὲς διαταγές !...

***

Οἱ σοφοὶ γύρισαν τότε, καταχαρούμενοι, στὸ παλάτι, χωρὶς νὰ τοὺς κατέχη πειὰ ὁ φόβος μήπως χάσουν τὴ θέση καὶ τὸ μισθό τους. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα τελείωνε ἡ προθεσμία ποὺ τοὺς εἶχε τάξει ὁ βασιληᾶς. Καί, τὴν ὡρισμένη ὥρα, ξαναμαζεύτηκαν ὅλοι στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ καὶ ἔδωσαν στὸ βασιληᾶ τὴ λύση τοῦ αἰνίγματος—περήφανοι γιὰ τὴ μεγάλη σοφία τους !...

Ὅταν ὁ βασιληᾶς ἄκουσε τοὺς σοφούς του νὰ τοῦ δίνουν σωστὴ ἀπάντηση, ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἀπὸ τὴν κατάπληξή του. Τοὺς ἤξερε καλά, καὶ τοῦ ἤτανε ἀδύνατο νὰ παραδεχτῆ πὼς βρήκανε μόνοι τους τὴν ἐξήγησι τῆς ἱστορίας τοῦ χωριάτη !...

Ἀμέσως ὑποπτεύθηκε πὼς ὁ χωριάτης θὰ εἶχε προδώσει τὸ μυστικό του. Καὶ ὁ βασιληᾶς τρελλὸς ἀπὸ τὸ θυμό του, ἔστειλε μερικοὺς στρατιῶτες του νὰ

τὸν πιάσουν.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ὁ χωριάτης ἔμπαινε, χαρούμενος καὶ γελαστός, στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ, χωρὶς νὰ βγάλη στὴν πόρτα τὰ λασπωμένα τσόκαρά του.

— Γιατὶ δὲν κράτησες τὸ λόγο ποὺ μοῦ ἔδωσες ; τὸν ρώτησε ἀμέσως ὁ βασιλιᾶς.

— Πῶς δὲν τὸν κράτησα, πολυχρονεμένε μου βασιλιᾶ, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ χωριάτης, χαμογελῶντας πονηρά. Ἔκανα ὅ,τι μοῦ εἶπες...

— Μὰ ἐγὼ σοῦ εἶχα ἀπαγορεύσει νὰ πῆς σὲ κανένα τὴν ἐξήγηση τῆς ἱστορίας ποὺ μοῦ εἶχες διηγηθεῖ. Ἐσὺ ὅμως ἔκατσες καὶ τὴν εἶπες στοὺς σοφούς μου. Γιατὶ τὸ ἔκανες αὐτό ; Πῶς τόλμησες ν' ἀψηφήσης τὴ διαταγή μου ;

— Ἡ ἀλήθεια βέβαια βασιλιᾶ μου, εἶνε ὅτι φανέρωσα τὸ μυστικὸ στά... τοῦβλα αὐτὰ ποὺ ἤρθανε καὶ μὲ βρήκανε στὸ χωριό. Εἶχα ὅμως διαταγὴ ἀπὸ σένα νὰ τὸ κάνω !

— Τί ; ἀνεφώνησε κατάπληκτος ὁ βασιλιᾶς. Σοῦ ἔδωσα ἐγὼ διαταγὴ νὰ φανερώσης τὸ μυστικό ; Ὀνειρεύεσαι ξυπνητὸς μοῦ φαίνεται. Ἐκτὸς ἂν τρελλάθηκες...

— Οὔτε τὸ ἕνα συμβαίνει, βασιλιᾶ μου, οὔτε καὶ τὸ ἄλλο. Δῶσε μονάχα, σὲ παρακαλῶ, λίγη προσοχὴ σ' αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ.

— Λέγε, σὲ ἀκούω.

— Θυμᾶσαι καλὰ τὶ μοῦ εἶχες πεῖ τότε ; Νὰ μὴν πῶ σὲ κανένα τίποτα, ἂν δὲν εἶσαι καὶ σὺ μπροστά. Ὅταν λοιπὸν ἦρθαν αὐτοὶ οἱ κουτόμυαλοι καὶ μὲ βρήκανε, γιὰ πρώτη φορά, μόνοι τους, δὲν τοὺς εἶπα τίποτα, γιατὶ τέτοια διαταγὴ μοῦ εἶχες δώσει. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγο τοὺς βλέπω νἀρχωνται κρατῶντας στὰ χέρια τους τὸ πρόσωπό σου...

— Τί ἔκανε λέει ! ρώτησε κατάπληκτος ὁ βασιλιᾶς.

— Τί λέω... ὄχι μονάχα ἕνα πρόσωπό σου—μὰ πενῆντα, ἑκατό !...

— Θὰ διατάξω νὰ σὲ κρεμάσουν ! βροντοφώνησε ὁ βασιλιᾶς. Τολμᾶς νὰ μὲ κοροϊδεύης ;

— Ποιὸς σὲ κοροϊδεύει, βασιλιᾶ μου ! Μοῦ ἔδειξαν ἕνα σωρὸ νομίσματα, ποὺ εἶχαν ἀπάνω τὴν εἰκόνα σου "Ε ! εἶπα τότε ἀπὸ μέσα μου, ἀφοῦ ὁ βασιλιᾶς εἶνε παρών, μπορῶ νὰ μιλήσω καὶ νὰ τοὺς φανερώσω τὸ μυστικό. Τέτοια διαταγὴ μοῦ ἔχει δώσει. Καὶ τοὺς τὰ εἶπα ὅλα, βασιλιᾶ μου. Τί φταίω τώρα ἐγώ ;

Ὁ βασιλιᾶς γέλασε ἀπ' τὴν καρδιά του μὲ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ πονηροῦ χωριάτη καὶ τὸν πῆρε κοντά του, στὸ παλάτι, συμβουλάτορα καὶ Πρωθυπουργό του, γιὰ νὰ τοῦ δίνη τὴ σοφὴ γνώμη του καὶ νὰ τὸν διασκεδάζη μὲ τὶς ἐξυπνες κουβέντες του..

ΛΕ ΜΕΤΕΛ ΝΤ' ΟΥΒΙΑ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΔΙΚΗ

Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς θ' ἀρχίση σὲ λίγες μέρες μιὰ δίκη μοναδικὴ στὰ δικαστικὰ χρονικὰ τοῦ κόσμου.

Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται ἀκριβῶς. Τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἔγινε ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις, ἑνὸς διασήμου κακούργου, τοῦ Τὲντ Στίντον.

Στὴν ἐκτέλεση αὐτὴ παρευρίσκοντο καὶ δύο χειροῦργοι, ἀπ' τοὺς καλυτέρους τῆς πόλεως, μοναδικοὶ στὰς μεταμοσχεύσεις καὶ θαυμαστοὶ τοῦ Βορονόφ.

Μόλις λοιπὸν ἐθανατώθη δι' ἠλεκτροπληξίας ὁ Τὲντ Στίντον καὶ ἔπαψε νὰ πάλη ἡ καρδιά του, οἱ δυὸ χειροῦργοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν προηγουμένως συνεννοηθῆ μὲ τὴν διεύθυνσι τῶν φυλακῶν, ὥρμησαν μὲ τὰ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα τους, ἔκοψαν τοὺς ἀδένες τοῦ νεκροῦ καὶ τοὺς μεταμόσχευσαν σὲ κάποιον γέρο ἑκατομμυριοῦχο, κυριολεκτικῶς ἐξαντλημένο ἀπ' τὰ γηρατειά.

Ἡ ἐγχείρησις ἐπέτυχε στὴν ἐντέλεια καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ὁ γέρο ἑκατομμυριοῦχος, ἄρχισε ν' ἀνακτᾶ νεανικὰς δυνάμεις καὶ σφρίγος ! Σὲ λίγες μέρες εἶχε ξανανιώσει κατὰ πολλὰ χρόνια !

Ἀλλὰ ἦταν μοιραῖο νὰ μὴ χαροῦν τὴν ἐπιτυχία τους αὐτὴ οὔτε οἱ χειροῦργοι οὔτε ὁ γηραιὸς ἑκατομμυριοῦχος.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Τὲντ Στίντον μεταβᾶσα νὰ παραλάβη τὸ πτῶμα τοῦ θανατωθέντος κακούργου, ἀντελήφθη τὸν ἄκρωτηριασμὸ ποὺ τοῦ εἶχαν κάμει οἱ χειροῦργοι καὶ ἐπέδωσεν ἀγωγὴν ἐναντίον τοῦ γέρου ἑκατομμυριούχου, τῶν χειρούργων, τοῦ διευθυντοῦ τῆς φυλακῆς, τῶν δεσμοφυλάκων, τοῦ δημίου, καὶ ἀκόμη ἐναντίον τοῦ κυβερνήτου τῆς Πολιτείας, ὅπου ἔγινε ἡ ἐκτέλεσις.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς των οἱ συγγενεῖς τοῦ Στίντον δὲν ζητοῦν μόνον ἀποζημίωσι, ψυχικὴ ὀδύνη κτλ. κτλ. γιὰ τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ τὸν ἀκρωτηριασμὸ ποὺ ἔγινε στὸν νεκρὸ συγγενῆ τους. Ζητοῦν ἐπὶ πλέον, νὰ πάρουν πίσω τοὺς ἀδένες τοῦ Στίντον. Νὰ τὶς κόψουν δηλαδὴ ἀπὸ τὸν ξανανιωμένο γέρο ἑκατομμυριοῦχο καὶ νὰ τὶς κολλήσουν καὶ πάλιν στὸ πτῶμα τοῦ κακούργου !...

Τὶ ἀπόφασι θὰ βγάλη τὸ δικαστήριο ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ; Θὰ δεχθῆ τὴν ἀγωγή ; Θὰ διατάξη νὰ ἐπισταφοῦν οἱ ἀδένες στὸν νεκρὸ κακοῦργο ; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα, ἰδοὺ ἡ ἀπορία !...

ΤΙ ΕΧΟΥΝ ΓΡΑΨΕΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΙ ΣΟΦΟΙ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

— Ὁ ἔρωτας εἶνε μιὰ γλυκειὰ σταλαγματιά, τὴν ὁποία ἔρριξε ὁ Θεὸς ἀπ' τὸν οὐρανὸ στὸ πικρὸ ποτῆρι τῆς ζωῆς, γιὰ νὰ μετριάση τὴν πικρότητά του.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ Σύμπαντος.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε τὰ φτερά, τὰ ὁποῖα ἔδωσε ὁ Θεὸς στὴν ψυχὴ γιὰ ν' ἀνεβῆ ὡς τὸν οὐρανό.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς.

— Ὁ ἔρωτας εἶν' ἕνας ζητιάνος ποὺ ζητάει διαρκῶς περισσότερα ἀπὸ κεῖνον ποὺ τοῦ δίνει κάτι...

— Ὁ ἔρωτας μοιάζει μὲ δέντρο ποὺ μεγαλώνει γιὰ μιὰ στιγμή, ἁπλώνει τὶς ρίζες του σ' ὁλόκληρο τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ πολλὲς φορὲς ἀνθίζει κ' ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ ἐρείπια τῆς καρδιᾶς.

— Ὁ ἔρωτας μοιάζει μὲ τὶς ἐπιδημίες. Ὅσο πιὸ πολὺ τὸν φοβᾶται κανένας, τόσο περισσότερο κινδυνεύει ἀπὸ αὐτόν.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ὁ βασιλιᾶς τῶν νέων κι' ὁ τύραννος τῶν γερόντων.

— Ὁ ἔρωτας δὲν ἔχει ἡλικία, εἶνε πάντα νέος.

— Ὁ ἔρωτας μοιάζει μὲ τὸ χρόνο. Ἡ πιὸ ὡραία του ἐποχὴ εἶνε τὸ ἔαρ.

— Ὁ μόνος ἔρωτας γιὰ τὸν ὁποῖο μπορεῖ κανένας νὰ ὑπερηφανεύεται, εἶνε ὁ ἔρως γυναικός, ἡ ὁποία εἶχε πρὶν καὶ ἄλλους ἐραστάς. Ἡ νέα σὲ ἀγαπᾶ γιατὶ εἶσαι ὁ πρῶτος εὐχάριστος σ' αὐτὴν ἄνθρωπος, ἢ καλύτερα γιατὶ σὺ πρῶτος τῆς μίλησες γιὰ ἔρωτα, ἢ ἀκόμα καλύτερα, γιατὶ σὺ εἶσαι ἄνδρας κι' αὐτὴ γυναῖκα. Ἡ γυναῖκα ποὺ εἶχε πρὶν κι' ἄλλους ἐραστάς, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ κρίνη, ἡ ὁποία δὲν πλανᾶται ἀπὸ φαντασίες καὶ ὄνειρα σ' ἀγαπάει γιατὶ εἶσαι Σύ. Ὁ ἔρωτας τῆς νέας εἶνε συμπάθεια τοῦ ἑνὸς φύλου πρὸς τὸ ἄλλο. Ἂν δὲν ἀγαποῦσε ἑσένα ἡ νέα, θ' ἀγαποῦσε κατ' ἀνάγκην κάποιον ἄλλον. Ἡ νέα σ' ἀγαπᾶ ὅπως ἀγαπάει καὶ τὸ νερὸ ποὺ πραΰνει τὴ δίψα της, χωρὶς νὰ κυτάη ἂν εἶνε καθαρὸ ἢ ἀκάθαρτο. Ὁ ἔρωτας ὅμως τῆς γυναικὸς ποὺ γνώρισε πρὶν ἀπὸ σένα κι' ἄλλος φίλους, εἶνε ὁ ἀτομικὸς ἔρωτας. Ἂν ἡ γυναῖκα οὐτὲ δὲν σ' ἀπαντοῦσε στὸ δρόμο τῆς ζωῆς, δὲν θ' ἀγαποῦσε ἕναν ὁποιονδήποτε ἄλλον ἀντὶς γιὰ σένα, ὅπως θἄκανε ἡ νέα. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ σ' ἀγαπάει ὅπως ἀγαποῦμε ἕνα ποτό, τὸ ὁποῖο διαλέγουμε μεταξὺ ἑκατὸ ἄλλων καὶ τὸ πίνουμε, ὄχι γιατὶ διψᾶμε ἀλλὰ γιατὶ μᾶς φαίνεται πιὸ καλὸ ἀπ' τ' ἄλλα, γλυκὸ καὶ εὐχάριστο...

— Ἡ μικρὲς ἀπουσίες ζωογονοῦν τὸν ἔρωτα, ἡ μεγάλες τὸν σκοτώνουν.

— Στὸν ἔρωτα ὁ σοῦζυγος βλέπει μονάχα τὸ ἄγαλμα καὶ ὁ ἐραστὴς τὴν ψυχή.

— Στὸν ἔρωτα ὁποιος δίνει τὴν εἰκόνα, εἶναι σᾶν νὰ ὑπόσχεται καὶ τὸ πρωτότυπο.

— Ἡ παρακλήσεις ἀνάβουν τὸν ἔρωτα, ποτὲ ὅμως δὲν τὸν ξαναζεσταίνουν.

— Ὅταν μᾶς καταλόβει ὁ ἔρωτας μᾶς ἐγκαταλείπει ἡ Φρόνησις.

— Ἀπ' ὅλα τὰ πάθη, τὸ πιὸ ἰσχυρὸ εἶνε ὁ ἔρωτας, γιατὶ προσβάλλει συγχρόνως καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδιὰ καὶ τὸ σῶμα.

— Ὁ ἔρωτας ὑπόσχεται πάντα περισσότερη εὐδαιμονία ἀπ' ὅση μᾶς δίνει, καὶ περισσότερη ἡδονὴ ἀπ' ὅση ἀπολαμβάνουμε.

— Ἡ ὑπομονὴ εἶνε ἀπαραίτητη στὸν ἔρωτα. Μὲ τὸν καιρὸ καὶ τὴν ὑπομονή, κατορθώνει κανεὶς τὰ πάντα.

— Τὸ νὰ θέλη κανένας νὰ διώξη ἀπ' τὸ μυαλό του τὸν ἔρωτα ποὺ τὸν ἔχει κυριεύσει, εἶνε σᾶν νὰ ζητάη νὰ ἀποφύγη τὴ σκιά του.

— Ὁ ἔρωτας μπορεῖ νὰ μᾶς κάμη νὰ περιφρονήσουμε καὶ νὰ χάσουμε τοὺς φίλους μας, ποτὲ ὅμως δὲν θὰ μπορέση καὶ νὰ μᾶς παρηγορήση γιὰ τὴν ἀπώλειά μας αὐτή.

— Ἡ αἰτίες ποὺ προκαλοῦν τὸν ἔρωτα, εἶνε μικρὲς κι' ἀσήμαντες καὶ τὰ ἀποτελέσματα μεγάλα.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε παιδὶ τῆς φτώχεισς καὶ τοῦ πλούτου. Τῆς φτώχειας γιατὶ πάντα ζητάει καὶ τοῦ πλούτου γιατὶ πάντα εἶνε σπάταλος.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ἐλάττωμα τοῦ ὁποίου ἡ διάρκεια δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς. Ἀλλοτε καταλήγει στὴν ἀηδία κι' ἄλλοτε στὴ μετάνοια. Μοιάζει μὲ τὰ δυνατὰ ποτά, τὰ ὁποῖα ἂν καὶ βλάπτουν ὑπερβολικὰ τὸν ἄνθρωπο, ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ νὰ τὰ πίνη. Εἶνε ἀρρώστεια ἡ ὁποία ἔχει τρεῖς περιόδους : Τῆς ἐπιθυμίας, τῆς ἀπολαύσεως καὶ τοῦ χορτασμοῦ. Ὁ ἔρως εἶνε ἡ συγχώνευσις δυὸ ἀνθρώπων σὲ ἕναν. Γεννιέται ξαφνικά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε, χωρὶς νὰ τὸ ὑποψιαστοῦμε. Εἶνε ἕνα ἐπεισόδιο στὴ ζωὴ τῶν ἀνδρῶν καὶ ὁλόκληρη ἡ ζωὴ γιὰ τὶς γυναῖκες. Εἶνε ἀρρώστεια ἀπ' τὴν ὁποία γιατρεύεται κανένας μὲ λύπη του. Εἶνε ὁ ταραχοποιὸς τοῦ κόσμου !...

— Ὁ ἔρωτας σὲ καλοπληρώνει, ἀρκεῖ νὰ τὸν ὑπηρετεῖς πιστό.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ἕνα κλαδὶ τοῦ δέντρου τῆς ψυχῆς, τὸ ὁποῖο βλαστάνει κι' ἀνθίζει ποτιζόμενον ἀπὸ τὰ πικρὰ τῆς δυσυχίας δάκρυα, παρὰ ἀπ' τὶς στιγμιαῖες τοῦ σώματος ἀπολαύσεις.

— Ὁ ἔρως εἰσχωρεῖ καὶ στὰ μέρη ἐκεῖνα ἀκόμα, στὰ ὁποῖα οὔτε τὰ ἅγια θηρία δὲν τολμοῦν νὰ ζητήσουν τὴ τροφή τους. Ὅταν ἕνας ποὺ ἀγαπᾶ γνωρίζει τὴ δύναμη καὶ τὴν τόλμη αὐτὴ τῆς ἀγάπης, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐπιτύχη.

ΡΩΜΑΙΟΣ